

“การตัดสินใจปฏิบัติงานบนพื้นฐาน ของคุณธรรมและจริยธรรม”

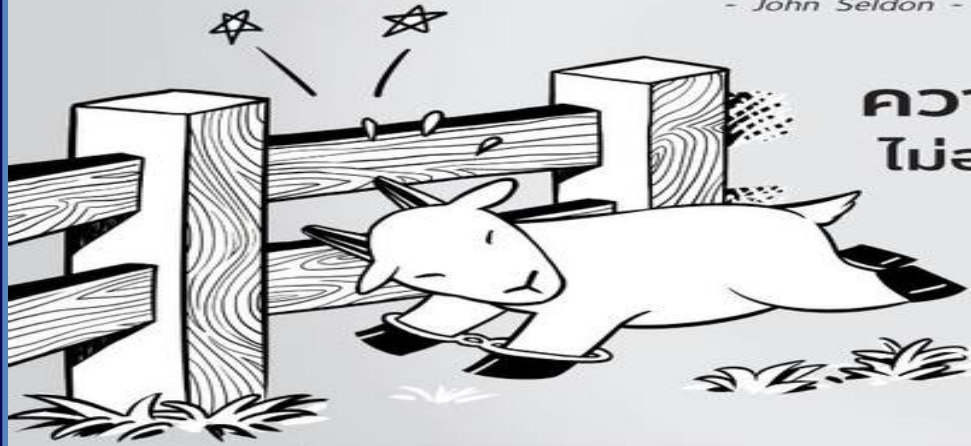
>>> **คะนิง จันทรังเคราะห์**
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น
ประจำศาลปกครองสูงสุด

LEARN MORE

"Ignorance of the law
excuses **no man.**"

- John Seldon -

ความ**ไม่**รู้กฎหมาย
ไม่อาจเป็น**ข้อแก้ตัว**ได้

- จอห์น เซลดอน -

LINE
@spulaw

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

www.spu.ac.th/fac/law/

ไม่มีใคร
สะดุด “ภูเขา” ล้ม
มีแต่สะดุด “ก้อนหิน” ล้ม
เพราะฉะนั้น
อย่ามองข้ามสิ่งที่เล็กๆ

ขอบเขตการบรรยาย

1 ข้อความคิดเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม

2 ความสัมพันธ์ของคุณธรรมจริยธรรมกับหลักธรรมาภิบาล

3 พรบ. มาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562

4 ข้อบังคับ ม. นเรศวร ว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากร พ.ศ. 2553

5 กรณีศึกษาปัญหาที่พินาศเกี่ยวกับวินัยคุณธรรมจริยธรรม

VIRTUE

ความดีงามทาง**จิตภาพ** เป็นคุณลักษณะภายในตัวคน
คือ ความดีงามในจิตใจ ซึ่งทำให้เคยชินประพฤติดี
เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ทำให้คนไม่ทุจจริต

MERIT

เป็นความดีงามทาง**กายภาพ**
คือ ความดีงามในคุณลักษณะที่ปรากฏภายนอก
เช่น มีความรู้ดี มีความสามารถดี มีทักษะดี
มีคุณลักษณะอื่นที่เหมาะสม

“จริยธรรม”

คำว่า “จริยธรรม” มาจากคำว่า “จริย” และ “ธรรม”

“จริย” แปลว่า “ความประพฤติ”

“ธรรม” มีความหมายหลายอย่าง ในที่นี้ขอแปลว่า “สภาพที่ทรงไว้โดยชอบ”

“จริยธรรม” จะหมายถึง “สภาพที่ทรงไว้ซึ่งความประพฤติโดยชอบ”

ตรงกับ ภาษาอังกฤษว่า “ETHICS”

ความเชื่อมโยงระหว่างคุณธรรมและจริยธรรม

คุณธรรม (VIRTUE) เป็นปัจจัยส่งเสริมให้มีจริยธรรม
เมื่อบุคคลมีคุณธรรม (VIRTUE) ความดีงามในจิตใจ
จนทำให้เกิดความเคยชินและแสดงออกด้วยการประพฤติดี

การประพฤติดีดังกล่าว ก็คือ การมี “**จริยธรรม**”

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เห็นชอบคุณธรรม 4 ประการ คือ

1

พอเพียง หมายถึง

ความพอเพียงในการดำเนินชีวิตแบบทางสายกลาง มีเหตุ มีผล ใช้ความรู้ ในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ ไม่เบียดเบียนตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม ไม่ประมาท สร้างภูมิคุ้มกันที่ดี รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

2

วินัย หมายถึง

การยึดมั่นและรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ทั้งวินัยต่อตนเองในการผลักดันชีวิต ให้ก้าวหน้า วินัยต่อองค์กร ต่อสังคม ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ จรรยาบรรณของ วิชาชีพ และเคารพกฎหมาย

3

สุจริต หมายถึง

ความซื่อตรง ความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่น ยืนหยัดในการรักษาความจริง ความถูกต้อง ความเป็นธรรม นอกเหนือจากตนเองจะเป็นคนซื่อตรงแล้ว ต้องกล้าปฏิเสธการกระทำที่ไม่ซื่อตรง ไม่ซื่อสัตย์ของบุคคลอื่น ที่จะทำให้อสังคมนี้อาจเกิดความเสียหาย

4

จิตอาสา หมายถึง

การเป็นผู้ที่ใส่ใจและรับผิดชอบต่อสังคมสาธารณะ และอาสาลงมือทำอันไม่ใช่น้ำใจของตน ด้วยความรัก ความสามัคคี เพื่อประโยชน์ของผู้อื่น สังคม ประเทศชาติ โดยไม่ได้หวังผลการตอบแทน ทำอย่างสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย

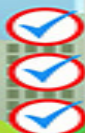

สถานการณ์คุณธรรมในสังคมไทย

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ร่วมกับ ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” สำรวจเรื่อง “สถานการณ์คุณธรรมในสังคมไทย” ระหว่างวันที่ 1 - 20 ส.ค. 2559 จากประชาชนทั่วประเทศ กระจายทุกระดับการศึกษาและอาชีพ จำนวน 2,166 หน่วยตัวอย่าง โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95.0 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error: S.E.) ไม่เกิน 1.4

1 ความรุนแรงของปัญหาวิกฤตทางด้านคุณธรรมในสังคมไทย

สถานการณ์ปัญหา

- 20.73% ปัญหาความซื่อสัตย์สุจริต/ทุจริตคอร์รัปชัน
- 19.30% ปัญหาขาดความสามัคคี ความขัดแย้งในสังคม
- 14.69% ปัญหาจิตสาธารณะ/ความรับผิดชอบต่อสังคม

12.51% ปัญหาขาดระเบียบวินัย ไม่เคารพ กติกา กฎหมาย 11.51% คนรุ่นใหม่ไม่ค่อยมีสัมมาคารวะ ไม่เคารพผู้ใหญ่

2 ระดับความคิดเห็นต่อคุณธรรมสำคัญที่สังคมไทยควรส่งเสริม

● ซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในความถูกต้อง	4.15
● ความสามัคคี	4.10
● ความกตัญญูและมีสัมมาคารวะ	4.05

4.02 ความมีวินัยต่อตนเองและสังคม 4.01 จิตสำนึกในคุณธรรม จริยธรรม

ภาพรวมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 สรุปได้ว่าประเด็นต่างๆ ควรได้รับการส่งเสริมอยู่ในระดับมากทุกประเด็น

3 คุณธรรมที่เยาวชนไทยควรได้รับการปลูกฝังมากที่สุด

- 76.59% ● ความมีระเบียบวินัย
- 75.35% ● ความซื่อสัตย์สุจริต
- 57.94% ● ความมีน้ำใจ/เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
- 52.82% ความกตัญญูกตเวทีก่อนหน้า 47.51% ความขยันหมั่นเพียร

4 คุณธรรมที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกันในสังคมไทย

- 25.02% ● ความสามัคคี
- 20.82% ● ความมีน้ำใจ/เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
- 18.79% ● ความมีระเบียบวินัย
- 12.60% ความซื่อสัตย์สุจริต 7.48% เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

5 คุณธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันในประชาคมอาเซียน

- 68.47% ● ความมีวินัยเคารพในกติกาอาเซียน
- 59.19% ● ความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจต่อกัน
- 52.40% ● ความสามัคคีของประชาชนและประเทศสมาชิกอาเซียน
- 46.68% ความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อต่อกัน 37.81% ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

Illustration by Ellice Weaver
for Transparency International

"ดัชนี CPI สำคัญ"

วัดความโปร่งใส-สร้างความเชื่อมั่น

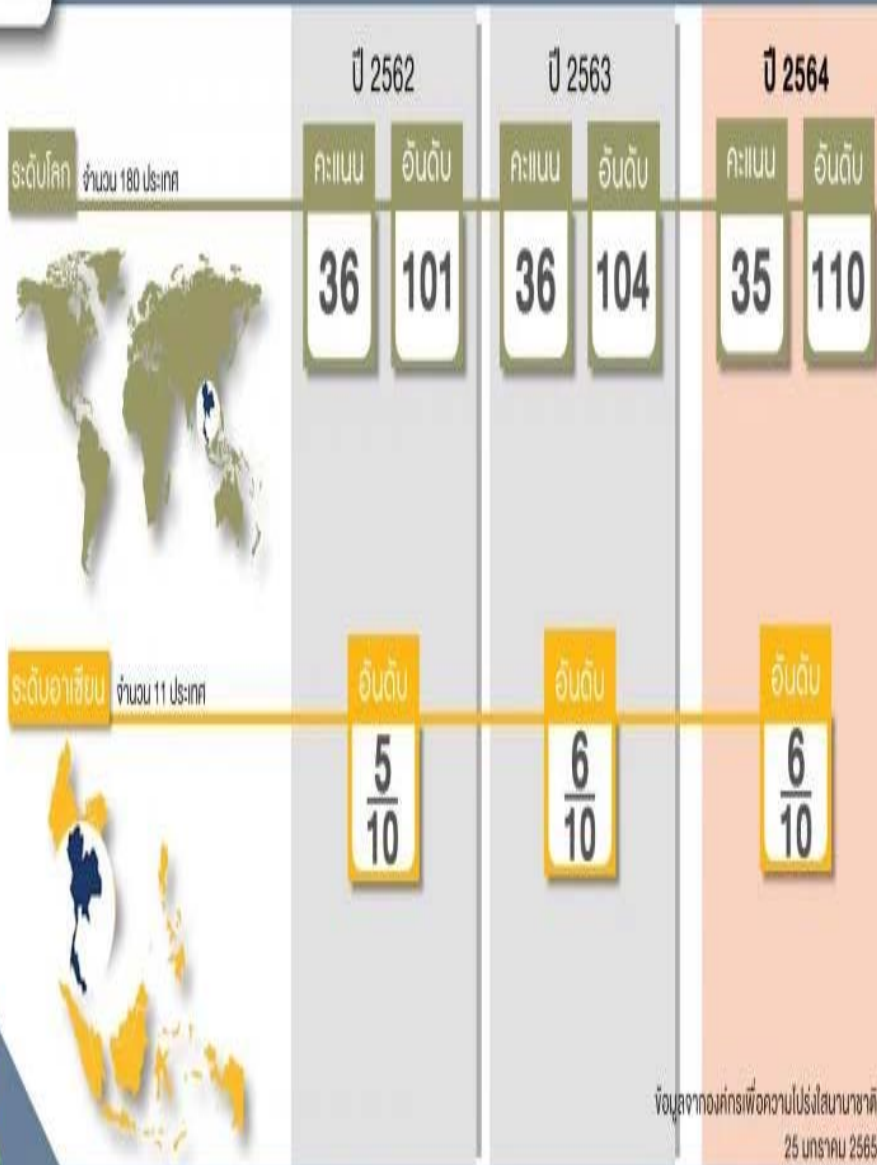

คะแนนและอันดับดัชนีการรับรู้การทุจริต

สำนักงาน ป.ป.ช.

CPI 2021

ข้อมูลจากองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ
25 มกราคม 2565

ดัชนีการรับรู้การทุจริต ของประเทศไทย 2565

CPI 2022

Corruption Perceptions Index

“ดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI”

จะลดลงหรือไม่ย่อมสะท้อนถึงภาพลักษณ์ของประเทศ หากทุกภาคส่วนมีการตื่นตัวและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบให้เกื้อ..ความโปร่งใส เป็นที่น่าเชื่อถือ จากนานาชาติ อาจทำให้มีการลงทุนจากต่างชาติเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เศรษฐกิจเติบโต..ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

สุนันท์กรวีศรา เกตุสุนทร
อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
สถาบันรัชต์ภาคย์

GOOD GOVERNANCE CENTER

หลักธรรมาภิบาลของ
การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ทำความรู้จัก ITA กัน

ITA คืออะไร?

Integrity & Transparency Assessment

การประเมิน **คุณธรรมและความโปร่งใส**

ในการดำเนินงานของ **หน่วยงานภาครัฐ**

ประโยชน์ของ ITA ต่อองค์กร

เพื่อให้หน่วยงานได้รับทราบระดับ **คุณธรรม**

และ **ความโปร่งใส** ในการดำเนินงานของหน่วยงาน

ทำให้เกิดความตระหนักและให้ความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่
ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น

แล้วนโยบาย ITA มีอะไรบ้าง

1. การสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน
2. การส่งเสริมความพร้อมในการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่
3. การปลอดจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน
4. การสร้างวัฒนธรรมคุณธรรมในหน่วยงาน
5. การส่งเสริมคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน

1 ปัญหาเกี่ยวกับพื้นฐานการปลูกฝังค่านิยมจากครอบครัวและสังคม

---

2 ปัญหาการปลูกฝังค่านิยม ความรู้ ในการศึกษาเรื่องจริยธรรม และมาตรฐาน การเรียนการสอนเกี่ยวกับจริยธรรม

---

3 ปัญหาการขาดต้นแบบของบุคลากรที่ดำรงตนเป็นตัวอย่างด้านจริยธรรม

---

4 ปัญหาเรื่องความจำเป็นทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

สภาพปัญหาการขาดจริยธรรม (ต่อ)

5 ปัญหาการทุจริต หรือการกระทำฝ่าฝืนจริยธรรมวิชาชีพในกรณีอื่น

---

6 ปัญหาการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

---

7 ปัญหาการขาดการเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบสื่อมวลชน
และประชาชน

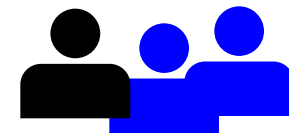

“ข้าราชการ” กับคำว่า
“คุณธรรม” และ **“จริยธรรม”**

หลักจริยธรรมเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การประพฤติปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับการยอมรับจากสาธารณชน และมีสำคัญต่อการดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของรัฐ

ความเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม ไม่ว่าจะในทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ซึ่งล้วนส่งผลกระทบต่อการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะค่านิยมทางสังคมที่มุ่งเน้นวัตถุนิยมและบริโภคนิยมเป็นหลัก ทำให้ความประพฤติอันเป็นพื้นฐาน (norm) ได้หันเหออกจากหลักกฎหมาย ศีลธรรม และจริยธรรม ซึ่งทั้ง 3 สิ่งนี้ คือ แนวทางสำคัญของจริยธรรม

คุณธรรม (Virtue)

ความดีงามในจิตใจซึ่งเคยชิน ประพฤติดี
เป็นคุณสมบัติที่อยู่ในใจคน

จริยธรรม (Ethics)

ความประพฤติที่ชอบ ที่ควร ในสังคม

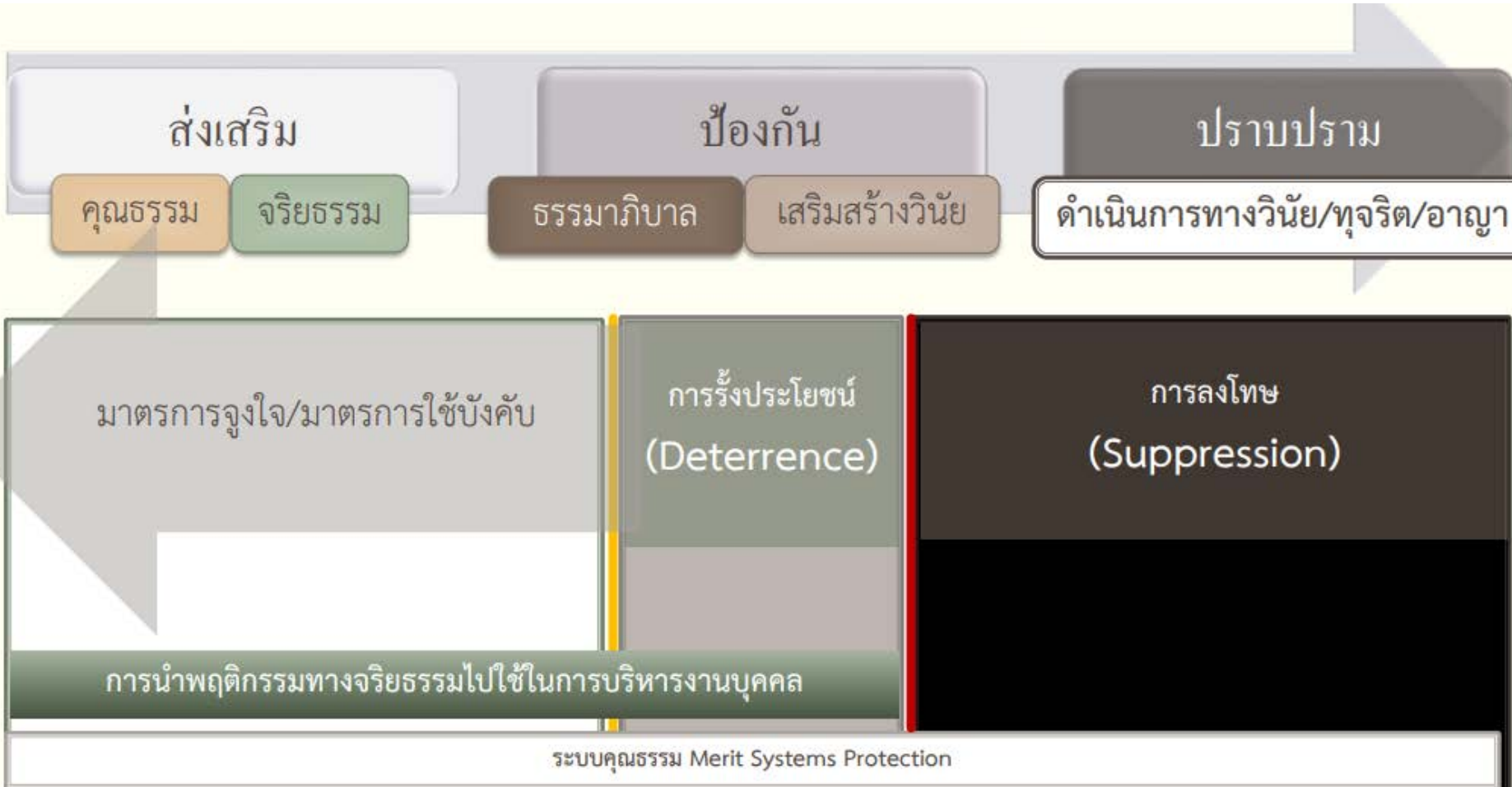
จรรยา (Etiquette)

มาตรฐานความประพฤติที่ชอบที่ควรในการประกอบวิชาชีพ

วินัย (Discipline)

แบบแผนที่ต้องยึดถือปฏิบัติในการประกอบกิจกรรม
แต่ละอย่างเพื่อผลสัมฤทธิ์ของงานในหน้าที่

ความเชื่อมโยงระหว่างคุณธรรม จริยธรรม การป้องกันและปราบปรามการทุจริต

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

กำหนดหลักการไว้ในแนวนโยบายแห่งรัฐ

มาตรา 76 วรรคสาม

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562

กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม 7 ข้อ

มาตรฐานทางจริยธรรม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรฐานทางจริยธรรม ตามมาตรา ๗๖ วรรคสาม

ให้มีมาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับ
ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ในกำกับของฝ่ายบริหาร

โดยมี “พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒” เป็นหลักสำคัญในการจัดทำ
ประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ
รวมทั้งมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพ
เพื่อเสริมสร้างให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติ
ตามมาตรฐาน หรือ ประมวลจริยธรรม
โดยมีคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรฐานทางจริยธรรม ตามมาตรา ๒๑๙

ให้มีมาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับ
ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ คณะรัฐมนตรี
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา

โดยมี “มาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการ
ศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
รวมทั้งผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้แทน
ตุลาการและองค์กรอิสระ พ.ศ. ๒๕๖๐”

โดยมีศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระร่วมกันเสนอ
และกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมฉบับนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมได้ที่
<https://www.ocsc.go.th/node/3491>

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

“ มาตรา ๕ กำหนดให้มี

มาตรฐานทางจริยธรรม

คือ หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะต้องประกอบด้วย

- ๑ ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ๒ ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่
- ๓ กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม
- ๔ คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ
- ๕ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- ๖ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ
- ๗ ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

มาตรฐานทางจริยธรรม

ให้ใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ ที่จะกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกี่ยวกับสภาพคุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือสำหรับการปฏิบัติงาน การตัดสินใจ ความถูกต้อง การปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ ตลอดจนการดำรงตน ในการกระทำความดีและละเว้นความชั่ว

ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมได้ที่
<https://www.ocsc.go.th/node/3491>

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๕ กำหนดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม
คือ หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ซึ่งจะต้องประกอบด้วย

๑

**ยึดมั่นในสถาบันหลัก
ของประเทศ**

อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
และการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒

ซื่อสัตย์สุจริต

มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อนายหน้าที่

๓

กล้าตัดสินใจ

และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

๔

**คิดถึงประโยชน์
ส่วนรวม**

มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว
และมีจิตสาธารณะ

๕

**มุ่งผลสัมฤทธิ์
ของงาน**

๖

**ปฏิบัติหน้าที่
อย่างเป็นธรรม**

และไม่เลือกปฏิบัติ

๗

**ดำรงตน
เป็นแบบอย่างที่ดี**

และรักษาภาพลักษณ์
ของทางราชการ

มาตรฐานทางจริยธรรม

ให้ใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐที่จะกำหนด
เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับสภาพคุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ
ต้องยึดถือสำหรับการปฏิบัติงาน การตัดสินใจความถูกต้อง การปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่
ไม่ควรกระทำ ตลอดจนการดำรงตนในการกระทำความดีและละเว้นความชั่ว

ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมได้ที่
<https://www.ocsc.go.th/node/3491>

1

ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ

อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครอง
ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวอย่างพฤติกรรม

แสดงออกถึง ความภูมิใจในชาติ

ปกป้อง ดูแลความมั่นคง และยึดถือ
ผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ

ยึดมั่นและพิทักษ์ รักษาไว้ซึ่งเอกราช และอธิปไตยของชาติ ไว้คงอยู่อย่างมีเกียรติภูมิ

ยกย่อง เชิดชู สถาบัน พระมหากษัตริย์

ปฏิบัติตามหลัก ศาสนาที่ตนนับถือ

และการพหุในความแตกต่าง
ของการนับถือศาสนา

ประพฤติปฏิบัติตน อยู่ในกรอบ ศีลธรรมอันดี

ไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม ไม่ทำลาย ความมั่นคงของชาติ ไม่ให้ร้ายหรือก่อความเสียหาย ต่อภาพลักษณ์ของประเทศ

ไม่ต่อต้าน หรือกระทำการ อันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อ การปกครองระบอบ ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข

3

กล้าตัดสินใจ และกระทำ ในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม

ตัวอย่างพฤติกรรม

**ปฏิบัติหน้าที่
ให้ถูกต้องชอบธรรม**
มีเหตุผล กล้ายอมรับผลดี
และผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

สิ่งที่คุณคิดผมไม่เห็นด้วย
เพราะจะทำให้เสียผลประโยชน์
ของทางราชการ

**เปิดเผยการทุจริต
ที่พบเห็น**
รายงานการทุจริตต่อผู้บังคับบัญชา
หรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ แม้เป็นเพื่อน
หรือผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานเดียวกัน

แจ้งการ
ทุจริต:

**ให้ความช่วยเหลือ
ประชาชน**
ที่ได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม เพื่อประโยชน์
ของส่วนรวมหรือประชาชนเป็นสำคัญ

มีอะไรให้
ช่วยเหลือครับ
ทุกที

ขอมา
รับทุกที

**บันทึกคดีความ
การดำเนินการ
ที่ไม่ถูกต้อง**
ในรายงานการประชุมหรือ
ในการเสนอเรื่อง แล้วแต่กรณี

**บันทึก
คดีความ**

**ใ้รางวัล
แก่ผู้กระทำความดี**
และกล้าลงโทษผู้กระทำผิด
อย่างเหมาะสม เป็นธรรม

ไม่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์
ของสำนักงาน
ในการเผยแพร่ข้อมูล
ที่ไม่เหมาะสม
ในทางศีลธรรม ขนบธรรมเนียม
และจารีตประเพณีหรือ
ละเมิดกฎหมาย

**ปฏิบัติตามกฎหมาย
หรือไม่ใช้ช่องว่างทางกฎหมาย
เอื้อประโยชน์ให้ให้แก่ตนเอง
หรือผู้อื่น**

4

คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม มากกว่า ประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

ตัวอย่างพฤติกรรม

สามารถแยกเรื่องส่วนตัว
ออกจากหน้าที่การงาน
ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ
จากตำแหน่งหน้าที่

มีจิตสำนึก
ในการใช้ทรัพย์สิน
บุคลากร และเวลาของหน่วยงาน
อย่างคุ้มค่า

มีจิตสาธารณะ
ช่วยเหลือสังคม อุทิศตนโดยคิดถึง
ประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน

VOLUNTEERS

ตัดสินใจและกระทำการใด ๆ
บนพื้นฐานของหลักการ
กฎหมาย หลักคุณธรรม
โดยยึดประเทศไทย และมนุษยธรรม

ช่วยเพื่อน
หน่อยได้ไหม?

ขอโทษนะ
เราช่วยไม่ได้

หลีกเลี่ยงการเข้าไปอยู่
ในสถานการณ์ที่จะได้ประโยชน์
จากการปฏิบัติหน้าที่
ปฏิบัติตามมาตรฐานทางกฎหมาย
หรือแนวทางการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

ร้านค้าอุปโภค

นายจัดซื้อ

หลีกเลี่ยงกิจกรรมใด ๆ
ที่ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง
หรือทำให้ประชาชน
ขาดความไว้วางใจ

News

สอนทุจริต
ยึดของ
เงินหลวง

5

มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ตัวอย่างพฤติกรรม

ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ
ให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย และแสวงหาวิธีปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และประหยัดมากขึ้น

ปฏิบัติงานโดยไม่ยึดติด อยู่ในกฎระเบียบ
ที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน แต่มุ่งเป้าหมายขององค์กร โดยมีตัวชีวิตเป็นรูปธรรม

มุ่งพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
รักษาและพัฒนามาตรฐานการทำงานที่ดี

รับฟังความคิดเห็น พร้อมที่จะชี้แจง และอธิบายเหตุผล
ให้แก่ผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

เชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม
มีความสามัคคีเพื่อให้งานบรรลุผลตามเป้าหมาย และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ใช้ทักษะและสมรรถนะอย่างเต็มที่
มุ่งเน้น และจัดสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานให้สำเร็จ

ปรับปรุงวิธีการกระบวนการทำงาน
สร้างสรรค์สิ่งใหม่เพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพดีกว่าเดิม

7

ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

ตัวอย่างพฤติกรรม

**ดำรงตน
เป็นข้าราชการ
และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี**

โดยน้อมนำพระบรมราโชวาท
หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
หลักคำสอนทางศาสนา จรรยาวิชาชีพ
มาใช้ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่

**ปฏิบัติตน
เป็นพลเมืองดี
ในระบอบประชาธิปไตย**

ด้วยการเคารพ
ต่อกฎหมายและมีวินัย

**ปกป้องผลประโยชน์
ของชาติและสาธารณชน
และประพฤติดตน**

เป็นแบบอย่างที่ดีของประชาชน

พัฒนาตนเอง
ให้มีความอดทน
ขยันหมั่นเพียร ประหยัด
รับรู้ถึงความสามารถของตน
มองโลกในแง่ดี เชื่อใจเพื่อน
แก่บุคคลอื่น

**ประพฤติปฏิบัติ
ตามวัฒนธรรม
ประเพณีที่ดีงาม**

เพื่อสืบต่อวัฒนธรรม
ความเอื้อไทยให้ดำรงอยู่
อย่างยั่งยืน

**เผชิญปัญหา
อย่างรู้เท่าทัน**

ควบคุมอารมณ์ มีสติสัมปชัญญะ
ในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา
ด้วยวิธีที่เหมาะสม

**ภาคภูมิใจ
ในความเป็นข้าราชการ**

อุทิศแรงกายแรงใจ
ผลักดันภารกิจให้บรรลุผลสำเร็จ
เพื่อสนับสนุนการพัฒนา
สังคมไทย

ไม่กระทำการใดๆ
อันอาจเป็นเหตุ
ให้เสื่อมเสีย

เกียรติคุณ ศักดิ์ศรี และชื่อเสียง
แห่งอาชีพและทางราชการ
เคารพต่อวิชาชีพของตน

บุคลากรต้องปฏิบัติตนโดยยึดมั่น 9 หลักการ คือ

(1) ยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม

(2) มีจิตสำนึกที่ดีซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ

(3) ยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

(4) ยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย

(5) ให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ

(6) ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

(7) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

(8) ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(9) ยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

บุคลากรพึงมีความเป็นผู้นำ มุ่งมั่น สร้างสรรค์

พึงมีศีลธรรมอันดีมีความรับผิดชอบต่อตนเอง

พึงมีเจตคติที่ดี และพัฒนาตนเองให้มีคุณธรรม จริยธรรม
ไม่ถูกครอบงำด้วยอิทธิพลหรือผลประโยชน์อื่นใด

จรรยาบรรณต่อการปฏิบัติงาน และต่อหน่วยงาน

บุคลากรพึงยึดมั่น และปฏิบัติตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ
วิสัยทัศน์วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

พึงปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ ขยันหมั่นเพียร ถูกต้อง
สมเหตุสมผล โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของหน่วยงาน

พึงอุทิศเวลาให้กับทางราชการอย่างเต็มที่ ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ
ประกาศ คำสั่ง แนวปฏิบัติแบบแผนทางราชการ รวมทั้งหลักการบริหาร
บ้านเมืองที่ดี กล่าวคือ ต้องปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ก่อให้
เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น ปรับปรุงภารกิจให้ทันต่อ
เหตุการณ์และตอบสนองความต้องการของประชาชน

จรรยาบรรณต่อการปฏิบัติงาน และต่อหน่วยงาน (ต่อ)

ฟังปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ปราศจากอคติต่อหน่วยงาน

ฟังดูแล รักษา และใช้ทรัพยากรของหน่วยงานอย่างประหยัดคุ้มค่า ระมัดระวังไม่ให้สิ้นเปลือง เสียหาย หรือสูญหายและดูแลรักษาทรัพย์สิน อย่างวิญญูชนฟังปฏิบัติต่อทรัพย์สินของตนเอง

ฟังมีส่วนร่วม ส่งเสริม และสร้างความสามัคคีในหน่วยงาน

ฟังดำรงตน ให้เป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งบทบาทหน้าที่การงาน และการดำเนิน ชีวิตส่วนตัว

จรรยาบรรณต่อการปฏิบัติงาน และต่อหน่วยงาน (ต่อ)

พึงงดเว้นจากการนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนโดยมิชอบ ไม่คัดลอก หรือลอกเลียนผลงานของผู้อื่น หรือนำผลงานของผู้อื่น หรือจ้างผู้อื่น หรือใช้ผู้อื่นทำผลงาน และนำผลงานนั้นไปใช้ในการกำหนดตำแหน่ง หรือการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น หรือได้รับเงินเดือน หรือค่าตอบแทนในระดับที่สูงขึ้น

ทั้งนี้ให้หมายความรวมถึงการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งแก่งานอันมีลิขสิทธิ์ โดยไม่ได้รับอนุญาต อันเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

จรรยาบรรณต่อนิสิต ประชาชน ผู้รับบริการ และสังคม

บุคลากรพึงละเว้นจากการ เรียกรับ หรือ ยอมรับทรัพย์สินหรือประโยชน์
อื่นใด จากนิสิต ประชาชน ผู้รับบริการโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

พึงให้บริการต่อนิสิต ประชาชน ผู้รับบริการ อย่างเต็มกำลังความสามารถ
ด้วยความเป็นธรรมเอื้อเฟื้อ มีน้ำใจ และใช้กิริยาวาจาที่สุภาพ อ่อนโยน
ไม่กลั่นแกล้ง ดุหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ข่มเหง หรือหมิ่นประมาท

จรรยาบรรณต่อนิสิต ประชาชน ผู้รับบริการ และสังคม (ต่อ)

พึงประพฤตินให้เป็นที่เชื่อถือของบุคคล ทั่วไป การเปิดเผยข้อมูล หรือ ความลับที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือจากความไว้วางใจโดยมิชอบ และก่อให้เกิด ความเสียหายจะกระทำมิได้

พึงงดเว้นจากการล่วงละเมิดทางเพศ หรือมีความสัมพันธ์ทางเพศกับนิสิต ประชาชน และผู้รับบริการซึ่งมิใช่คู่สมรสของตน

แนวทางการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ

- พฤติกรรมที่ควรกระทำ
- พฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำ
- พฤติกรรมที่เป็นการฝ่าฝืน

ชื่อเสียงสุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

พฤติกรรมที่ควรกระทำ	พฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำ	พฤติกรรมที่เป็นการฝ่าฝืน
ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้	ไม่แสดงถึงพฤติกรรมซึ่งมีนัยเป็นการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ	การนำราชการไปใช้ส่วนตัว
รับประโยชน์จากการปฏิบัติราชการเฉพาะที่ทางราชการจัดให้ตามกฎหมายและระเบียบ	ไม่กระทำการอันส่อไปในทางที่อาจตีความได้ว่าเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับส่วนรวม	เบิกจ่ายเงินไม่เป็นไปตามระเบียบ
มีจิตสำนึกที่ดีและตระหนักในหน้าที่ของผู้จัดทำบริการสาธารณะ	ไม่หาทางปฏิเสธ บ้ายเบี่ยง ในการปฏิบัติหน้าที่ และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการ	เบิกจ่ายเงินโครงการจัดฝึกอบรม โดยไม่มีการจัดอบรมจริง

พฤติกรรมที่ควรกระทำ	พฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำ	พฤติกรรมที่เป็นการฝ่าฝืน
<p>ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน คักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และ สิทธิเสรีภาพของบุคคล</p>	<p>ไม่ปฏิเสธความรับผิดชอบหรือ ปัดความรับผิดชอบของตนไปให้ผู้อื่น</p>	<p>เรียกรับสินบน</p>
<p>รับผิดชอบในผลการปฏิบัติหน้าที่ ของตน พร้อมรับการตรวจสอบ และรับผิดชอบในผลเมื่อเกิดความ บกพร่องผิดพลาดขึ้น</p>	<p>ไม่หาทางปฏิเสธการตรวจสอบของ บุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ ตรวจสอบ</p>	<p>รับของขวัญหรือสิทธิพิเศษบางอย่าง จากผู้ประกอบการ</p>
<p>ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้อง ชอบธรรมตามกฎหมายและ ตามทำนองคลองธรรม</p>	<p>ไม่อาศัยช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อ ต่อการกระทำผิดระเบียบแบบแผน ของทางราชการ</p>	<p>เป็นเจ้าของหน้าที่การเงิน รับเงินจาก การปฏิบัติหน้าที่ แต่นำเงินดังกล่าว ไปใช้ส่วนตัว</p>

กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

พฤติกรรมที่ควรกระทำ	พฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำ	พฤติกรรมที่เป็นการฝ่าฝืน
ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยกฎหมาย และกล้าคัดค้านหรือโต้แย้งคำสั่งที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย	ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำขู่ หรืออิทธิพลใดๆ ในการชักจูงให้กระทำผิด ไม่ถูกต้อง ไม่ชอบธรรม	รู้ว่าผู้บังคับบัญชาทุจริต แต่ไม่แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
กล้าแจ้งเหตุหรือข้อร้องเรียนในกรณีที่พบเห็นการกระทำผิด หรือการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ	ไม่ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงาน หรือเพื่อให้งานเสร็จ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น	เป็นพนักงานขับรถยนต์ของหน่วยงาน ทำตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่ให้ขับรถรับส่งเป็นการส่วนตัว

พฤติกรรมที่ควรกระทำ

พฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำ

ยืนหยัดในการปฏิบัติงานในหน้าที่
ตามหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพ
ด้วยความกล้าหาญ

ไม่ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉย
ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน
หรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน

เปิดเผยการทุจริตที่พบเห็นหรือ
รายงานการทุจริตประพฤติมิชอบ
ต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่
รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยปละละเลย

ไม่ปิดบังหรือปฏิเสธการให้ข้อมูล
ข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชนและ
ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

ให้ความช่วยเหลือประชาชน
ที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติ
ที่ไม่เป็นธรรมโดยไม่ชักช้า

คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

พฤติกรรมที่ควรกระทำ

ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวม
เหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล

มีความมุ่งมั่นเสียสละ มีจิตสาธารณะในการปฏิบัติ
หน้าที่เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน

มีจิตอาสาโดยอุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์
ต่อส่วนรวม

พฤติกรรมที่เป็นการฝ่าฝืน

เป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตรวจและอนุมัติแบบแปลน
รับจ้างบริษัทเอกชนเขียนแบบแปลน ซึ่งอยู่ในอำนาจ
ตรวจและอนุมัติของตน

เป็นหุ้นส่วนบริษัทรับเหมาก่อสร้าง ยื่นซองเสนอราคา
งานจัดซื้อจัดจ้างในหน่วยงานราชการที่ตนสังกัด

มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

พฤติกรรมที่ควรกระทำ

ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างแท้จริง

ใช้ทรัพยากรและงบประมาณของทางราชการ อย่างประหยัดและคุ้มค่า รวมทั้งปฏิบัติงาน ให้ทันต่อเวลาและสถานการณ์

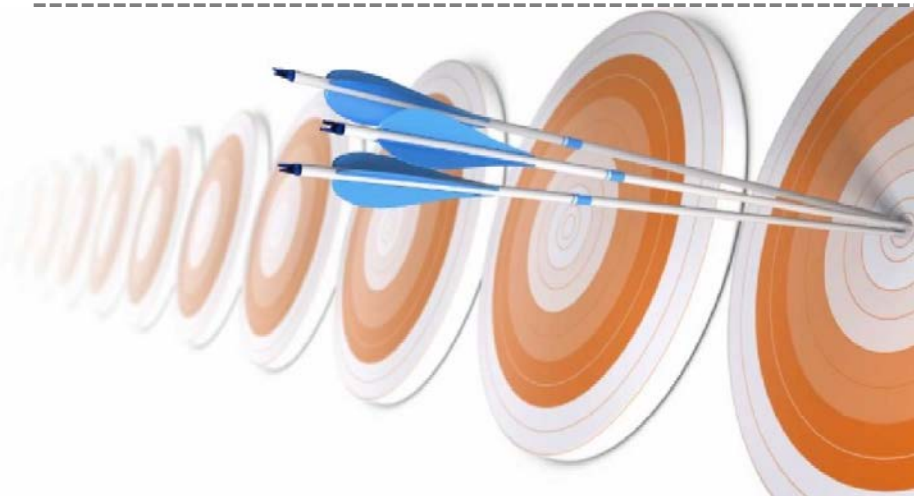
พฤติกรรมที่เป็นการฝ่าฝืน

ผู้บังคับบัญชาไม่ตรวจสอบ ควบคุมการปฏิบัติงาน ของผู้ใต้บังคับบัญชา

ใช้เวลางานท่องเว็บไซต์ต่างๆ ซึ่งเป็นเรื่องส่วนตัว

จัดซื้อจัดจ้างเกินความจำเป็นของหน่วยงาน

เสนอหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาล่าช้า

ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

พฤติกรรมที่ควรกระทำ	พฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำ	พฤติกรรมที่เป็นการฝ่าฝืน
ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว เต็มใจ ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ	ไม่เลือกปฏิบัติโดยอาศัยเหตุของความแตกต่างเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และความเชื่อทางการเมือง	ลัดคิวให้แก่บุคคลในครอบครัวที่มาใช้บริการหน่วยงานราชการที่ตนสังกัดอยู่
มุ่งพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานที่ดีโดยพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เลือกใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเหมาะสมและเชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม	ไม่อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก หรือ เลือกปฏิบัติต่อนักการเมืองหรือพรรคการเมือง	ให้พรรคการเมืองใช้สถานที่ราชการเป็นที่หาเสียง

พฤติกรรมที่ควรกระทำ

รับฟังความคิดเห็นพร้อมที่จะตอบชี้แจงและอธิบายเหตุผลให้แก่ประชาชน ผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และเที่ยงธรรม

ปฏิบัติหน้าที่โดยละเว้นจากการใช้อคติ ได้แก่ ความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลง มาประกอบการตัดสินใจเรื่องต่างๆ

วางตัวเป็นกลางทางการเมือง

พฤติกรรมที่เป็นการฝ่าฝืน

ประเมินเลื่อนขั้นเงินเดือนให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความสนิทสนมเป็นการส่วนตัว ทั้งที่ไม่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์

ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

พฤติกรรมที่ควรกระทำ	พฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำ	พฤติกรรมที่เป็นการฝ่าฝืน
ดำรงตนโดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราชาบาท หลักคำสอนทางศาสนาและจรรยาวิชาชีพ มาใช้ดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่	ไม่พุ่มเฟิอຍ หรือไม่ดำรงตนเกินฐานะานุรูปแห่งตน 	ดื่มสุราในเวลาราชการ
ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี เคารพกฎหมาย มีวินัย รักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี	ไม่ประพฤดิหรือกระทำการใดๆ เป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติภูมิ ศักดิ์ศรี และภาพลักษณ์ของตนเอง	เรียไรขอรับเงินบริจาค ทั้งที่ประชาชนไม่เต็มใจ
ดำเนินชีวิตเรียบง่าย ประหยัด	ไม่แสดงกิริยาอาการหรือพฤติกรรม เป็นการคุกคามทางเพศ	พกพาอาวุธปืนมาสถานที่ทำงาน โดยไม่มีสิทธิตามกฎหมาย
ร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติตามความเหมาะสม		

ความรับผิดชอบเมื่อฝ่าฝืนจริยธรรม

	จริยธรรม	วินัย	อาญา
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	ประมวลจริยธรรมข้าราชการฯ	พรบ.ระเบียบข้าราชการฯ	ประมวลกฎหมายอาญา
การกำหนดขอบเขตความประพฤติ	กว้างมาก เช่น ซื่อสัตย์สุจริต	กว้าง เช่น ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบมติคณะรัฐมนตรี นโยบายรัฐบาล และระเบียบแบบแผนของทางราชการ	แคบ เช่น ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต
โทษที่ได้รับจากการฝ่าฝืน	<ul style="list-style-type: none"> - ว่ากล่าวตักเตือน - สั่งให้ได้รับการพัฒนา - นำไปใช้ในกระบวนการบริหารงานบุคคล	<ul style="list-style-type: none"> - ภาคทัณฑ์ - ตัดเงินเดือน - ลดเงินเดือน - ปลดออก - ไล่ออก	จำคุกและหรือ/ปรับ

ตารางเปรียบเทียบระหว่างจริยธรรม วินัย และอาญา

จริยธรรม (ประมวลจริยธรรม ข้าราชการพลเรือน)	วินัย (พรบ. ระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551)	อาญา (ประมวลกฎหมายอาญา)
1. ยึดมั่นในสถาบันหลัก ของประเทศ	ต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยความบริสุทธิ์ใจ	
2. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึก ที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตและเที่ยงธรรม - ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบทางราชการ มติ ครม. นโยบายรัฐบาล และระเบียบแบบแผนของทางราชการ - ไม่อภัยหรือยอมให้ผู้อื่นอภัยตำแหน่งหน้าที่ ของตนหาประโยชน์ - ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง	มาตรา 157 ความผิดฐานเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติ หน้าที่โดยมิชอบ

ตารางเปรียบเทียบระหว่างจริยธรรม วินัย และอาญา (ต่อ)

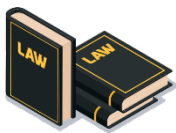
จริยธรรม (ประมวลจริยธรรม ข้าราชการพลเรือน)	วินัย (พรบ. ระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551)	อาญา (ประมวลกฎหมายอาญา)
3. กล้าตัดสินใจในสิ่งที่ ถูกต้องชอบธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่ง ในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและ ระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขึ้นหรือ หลีกเลี่ยง - แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามนั้นจะทำให้เสียหาย แก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ ของทางราชการ จะต้องเสนอความเห็น เป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวน คำสั่งนั้น ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติ ตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม	

ตารางเปรียบเทียบระหว่างจริยธรรม วินัย และอาญา (ต่อ)

จริยธรรม (ประมวลจริยธรรม ข้าราชการพลเรือน)	วินัย (พรบ. ระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551)	อาญา (ประมวลกฎหมายอาญา)
4. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีจิตสาธารณะ	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องไม่เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้น ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท - ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการ หมายผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรม หรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ของตน	
5. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือก้าวหน้า แก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่และรักษาประโยชน์ของทางราชการ - ต้องต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการ เกี่ยวกับหน้าที่ของตน	

ตารางเปรียบเทียบระหว่างจริยธรรม วินัย และอาญา (ต่อ)

จริยธรรม (ประมวลจริยธรรม ข้าราชการพลเรือน)	วินัย (พรบ. ระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551)	อาญา (ประมวลกฎหมายอาญา)
6. ปฏิบัติหน้าที่ อย่างเป็นธรรมและ ไม่เลือกปฏิบัติ	ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติ หน้าที่ราชการและการปฏิบัติอันเกี่ยวข้องกับ ประชาชนและปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยมารยาท ทางราชการการเมืองของข้าราชการด้วย	
7. ดำรงตนเป็นแบบอย่าง ที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ ของทางราชการ	<ul style="list-style-type: none"> - สุภาพเรียบร้อย สามัคคี ช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ - รักษาชื่อเสียงของตนและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการมิให้เสื่อมเสีย - ไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ - ไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหงประชาชน - กระทำการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง 	

1

ฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ข้อ (2) เรื่องซื่อสัตย์สุจริต

2

มีความผิดวินัยฐานอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการหาผลประโยชน์ หรือปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต แล้วแต่กรณี

3

มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 ฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

การใช้รถราชการต้องใช้ในภารกิจของราชการเท่าที่จำเป็น โดยต้องดำเนินการขอใช้รถและขออนุญาตตามระเบียบ

- หากมีการนำรถราชการไปใช้ส่วนตัว ผู้นั้นมีความผิด โดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุ ฝ่ายการเงิน และผู้อนุมัติเบิกจ่ายค่าน้ำมัน ก็จะถูกดำเนินการทางวินัยด้วย รวมทั้งถูกเรียกเงินค่าน้ำมันทั้งหมดคืนให้แก่ราชการ

1

ฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ข้อ (2) เรื่องซื่อสัตย์สุจริต

2

มีความผิดวินัยร้ายแรงฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต

3

มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 ฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

- การเบิกจ่ายใดๆ ของราชการต้องตรงตามความเป็นจริง
- การเบิกจ่ายเงินโดยไม่มีการจัดโครงการจริง การลงนามตรวจรับพัสดุทั้งที่งานยังไม่แล้วเสร็จ ถือเป็นความผิดทางวินัย
- หากมีการเบิกจ่ายเงินออกไปแล้วถือเป็นกาทุจริต มีความผิดทางอาญา

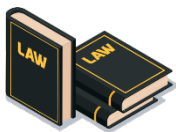
กรณีศึกษา

เป็นเจ้าของหน้าที่ผู้มีอำนาจตรวจและอนุมัติแบบแปลน รับจ้างบริษัท เอกชนเขียนแบบแปลนซึ่งอยู่ในอำนาจการตรวจและอนุมัติของตน

1 ผ่าฝืนประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ข้อ (4) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

2 มีความผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม หรือต้องไม่กรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท แล้วแต่กรณี

ในกรณีดังกล่าวอาจจะยัง**ไม่มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา** เพราะเป็นเพียงการมีผลประโยชน์ทับซ้อนยังไม่ถึงขั้นทุจริต

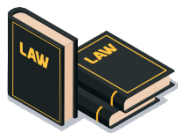
ผู้ฟ้องคดีในฐานะที่เป็นบุคลากรสายผู้สอนของมหาวิทยาลัย ม. มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการเรียนการสอน มิได้กลับเข้าปฏิบัติราชการและรับผิดชอบงานตามที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดแผนการเรียนการสอนไว้

การกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำที่จงใจฝ่าฝืนระเบียบแบบแผนของทางราชการ และนโยบายของมหาวิทยาลัย เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง อีกทั้งประพฤติดนที่เป็นแบบอย่างที่ไม่ดีและไม่อุทิศเวลาให้กับทางราชการอย่างเต็มที่

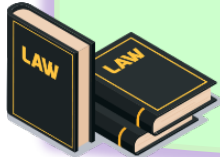
ดังนั้น การที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการ จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

(อ.621/2558)

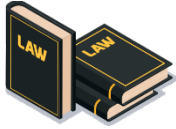
กรณีนำเงินกองทุนมหาวิทยาลัย ส. (มอ.) เพื่อวิจัยและพัฒนาภาคใต้ที่จะต้องจ่าย
ให้นักวิจัยฝากเข้าบัญชีส่วนตัวและนำเงินดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว

ผิดวินัยอย่างร้ายแรง คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ
และคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ชอบด้วยกฎหมาย

(อ.334/2557)

กรณีศึกษา

ไม่ขยันหมั่นเพียรและมีเจตนาจงใจขัดขึ้น หรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

การเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เทียงธรรม ขยันหมั่นเพียร และดูแลเอาใจใส่รักษาประโยชน์ของทางราชการ และต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของทางราชการ

เมื่อผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมที่**ไม่ยอมลงนามรับทราบคำสั่งเป็นหนังสือของผู้บังคับบัญชาถึงสองครั้ง** โดยอ้างเหตุว่ามีภาระงานในความรับผิดชอบมาก และเกรงว่าจะไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ยอมรับว่า หากมีการยืนยันคำสั่งที่ชัดเจน ก็พร้อมที่จะปฏิบัติตามคำสั่งนั้น

ไม่ขยันหมั่นเพียรและมีเจตนาจงใจขัดขึ้น หรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย (ต่อ)

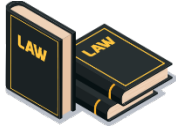

พฤติกรรมของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการไม่ยอมรับทราบและปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการ และยอมแสดงถึงความไม่ขยันหมั่นเพียรและมีเจตนาจงใจขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผนของทางราชการ และยอมส่งผลกระทบต่อระบบบังคับบัญชาในหน่วยงาน

เมื่อผู้ฟ้องคดีกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงจริง ผู้บังคับบัญชาจึงมีอำนาจสั่งลงโทษ โดยมีดุลพินิจที่จะสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ตามสภาพความร้ายแรงแห่งการกระทำผิดวินัย

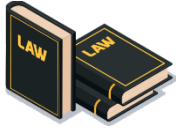
(อ.96/2557)

การทุจริตต่อหน้าที่และเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติ ตามระเบียบของทางราชการ

กรณีออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ส่งใช้เงินยืมโดยไม่ได้รับเงินหรือตรวจสอบจำนวนเงินที่ได้รับ
แต่ให้ นาย ป. เป็นผู้รับเงินแทน ทำให้ นาย ป. มีพฤติกรรม ดังนี้

- ▶ ยักยอกเงินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว ออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงินรายหนึ่ง แต่ไม่ปรากฏหลักฐานการนำเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร
- ▶ เป็นผู้รับผิดชอบในการหักภาษี ณ ที่จ่ายจากเงินค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงานคลินิกพิเศษไว้ แต่ไม่ดำเนินการหักจ่ายให้แก่กรมสรรพากร
- ▶ เป็นผู้ลงลายมือชื่อรับเช็คจำนวน 310,000 บาท เพื่อจ่ายเป็นค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของแพทย์ แต่ไม่มีการนำเงินดังกล่าวเข้าบัญชีแพทย์ทั้งที่เช็คได้ถูกนำไปขึ้นเงินและมีการตัดบัญชีธนาคารแล้ว

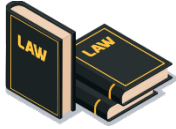

การทุจริตต่อหน้าที่และเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติ ตามระเบียบของทางราชการ (ต่อ)

เมื่อผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนักวิชาการการเงินและบัญชี ระดับ 6
ซึ่งตามมาตรฐานการกำหนดตำแหน่ง กำหนดว่า

ให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ในฐานะหัวหน้างานหน่วยงาน
ระดับกอง จึงต้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานสูง ทั้งยังต้องมี
ความระมัดระวัง ละเอียด รอบคอบ ในการปฏิบัติงาน**ด้านการเงิน**
เป็นพิเศษ รวมถึงต้องมีการดูแลเอาใจใส่การปฏิบัติงานของตนเอง
ผู้ใต้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานในหน่วยงานเดียวกันด้วย

การทุจริตต่อหน้าที่และเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติ ตามระเบียบของทางราชการ (ต่อ)

ผู้ฟ้องคดีรับราชการมานานถึง 30 ปี โดยไม่มีการย้ายไปปฏิบัติงานที่อื่น
ผู้ฟ้องคดีย่อมต้องรู้และเข้าใจถึงขั้นตอน วิธีการของระบบงาน และ
ระเบียบปฏิบัติของส่วนราชการเป็นอย่างดี

พฤติกรรมการของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ
ด้วยกฎหมายเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่
ราชการ และเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้
เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อน

คือ ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งหมายถึงการที่เจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องเป็นหลัก ซึ่งถือเป็นความผิดเชิงจริยธรรมและเป็น**บันไดขั้นแรกที่จะนำไปสู่การทุจริต**

การทุจริต ต้องปรากฏว่า มีการแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น การที่เจ้าหน้าที่รัฐมีผลประโยชน์ทับซ้อนจึงอาจยังไม่เพียงพอที่จะรับฟังได้ว่าเจ้าหน้าที่รัฐผู้นั้นมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 ฐานเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

ศึกษา เข้าใจ ไม่ประมาณ
ไม่เสี่ยงทุกริต
ไม่เสี่ยงผิดคุณธรรมจริยธรรม

**ผิดจริยธรรมแต่ละครั้ง
อาจพลาดพลัง
พบความรับผิดชอบหลายด้าน
ทั้งทางจริยธรรม วินัย
และ/หรืออาญา**

ธมฺโม หเว รกฺขติ ธมฺมจาริ อานวํ ธมฺโม หะเว รกฺขติ ทํมะจาริง

ความดีที่ทำแล้ว

จะตามคุ้มครองตน

ธรรมะ วันละนิด

ขอบคุณภาพและข้อมูลจากสำนักงาน ก.พ.

